

VANHA RADIKAALI LÖYSI ORTODOKSISUUDEN

Markku Niemenlehdon Jumala ymmärtää elämää

Jo Markku Niemenlehdon, 53, farmarimallisesta volkkarista näkee, mikä hän on miehiään. Keskellä kojelautaa on pieni, pyöreä, puinen ikoni, jonka keskeltä katsoo Pyhä Nikolaos. “Nikolaos on opiskelijoiden, matkamiesten ja merimiesten nimikkosuojelija. Minäkin koen kaupamiehenä hänet omakseni”, omaa tekstiiliagentuuria pyörittävä Niemenlehto kertoo.

Ortodokseille ikonit eivät ole kuvia, vaan ikkuna tuonpuoleiseen. Niemenlehdolle ne avasivat 1990-luvun puolivälissä myös ikkunan uuteen elämään. Ikonitaide oli ensimmäinen asia, josta hän kiinnostui löydettyään uudelleen ortodoksisuuden.

Niemenlehdon isä oli karjalaista ja ortodoksista evakkosukua, mutta perheen lapset kastettiin ja kasvatettiin äidin mukaan luterilaisuuteen. Moneen vuosikymmeneen uskonnolla ei ollut Niemenlehdolle mitään merkitystä.

1960-lukuun kuului vasemmistoradikalismi ja kirkon auktoriteetin kieltäminen. Tuosta kapi-nasta ovat jäljellä ainakin poninhäntä ja kravateista kieltäytyminen.

Tärkeintä Niemenlehdon elämässä on kuitenkin kehittyminen uskonnollisena ihmisenä. Sille tielle johdattivat henkilökohtainen kriisi ja uusi vaimo. “On kuin olisin asunut huoneessa, jonka yhtä ovea en koskaan olisi avannut. Sen avaaminen tuntui niin hienolta, etten voi kuvitella joskus vielä sulkevani sen”, Niemenlehto kuvailee.

Kehittyminen vaatii jatkuvaa opiskelua, pyhien kirjojen lukemista ja rukoilua – eikä valmista tule koskaan. “On hienoa, että elämässä on asia, jota en pysty ikinä ammentamaan tyhjäksi”, Niemenlehto sanoo.

Hän uskoo, että Jumala sallii myös epäonnistumiset. “Ortodoksisuus on uskonto, joka ymmärtää elämää. Aina voi yrittää uudelleen.”

Tärkeintä on jokapäiväinen rukous sekä yhteisöllisesti kirkossa että henkilökohtaisesti kotona perheen parissa. Kesäpaikankin hän osti vaimonsa kanssa Heinävedeltä, läheltä Valamon luostaria. Siellä yhdistyvät sopivasti luonto ja hengellisyys.

Laskiaisesta alkava pääsiäispaasto tarkoittaa rauhoittumista, opiskelua ja tavallista ahkerampaa kirkossa käymistä. Siihen kuuluu myös vaatimaton ruokavalio, jossa ei ole lihaa eikä maitotuotteita.

Jumala on Niemenlehdolle työtoveri, joka on koko ajan läsnä elämässä. Toisaalta hän uskoo, että Jumala on antanut ihmiselle vapaan tahdon tehdä hyvää tai paha, ja siksi ihminen voi tehdä myös väärin.

Ihmisen omat teot eivät yksin riitä, eikä hän voi koskaan ymmärtää asioiden perimmäisiä syitä. Niemenlehto ottaa esimerkiksi taannoisen flunssansa. “Yritin levätä ja ottaa C-vitamiinia, mutta ymmärsin, että parantuminen ei viime kädessä ole omien tekosteni suora seuraus.”

Siitä tuonpuoleisuudesta vielä: sitä Niemenlehto ei halua liikaa pohtia, koska sekään ei kuulu ihmiselle. “Kannattaa olla käytännöllinen ja elää tätä elämää niin hyvin kuin pystyy. Loppu on Korkeimman kädessä.”

Helsingin Sanomat 12.2.2004, sarja "Mihin Helsinki uskoo?"; toimittaja Minttu Mikkonen; julkaistaan haastateltavan ja lehden luvalla